

**„Nakoniec
moje nepoškvrnené Srdce
zvíťazí.“**

(Panna Mária vo Fatime, 13. júla
1917)

Duchovná obnova

Január - Február 2022

V tomto roku si pripomíname 105. výročie zjavení Panny Márie vo Fatime malým fatimským pastierikom – sedemročnej Hyacinte Martovej, deväťročnému Františkovi Martovi a desaťročnej Lucii dos Santosovej. Tieto deti – František so svojou sestrou Hyacintou a ich sesternica Lucia, prijali posolstvo od Panny Márie s veľkou zodpovednosťou. Jednoduché malé deti sú pre nás hodnovernými svedkami zjavení a vzormi kresťanského života, pretože vo svetle Ducha Svätého pochopili záchranné slová posolstva pre dnešné časy, a podľa toho aj žili.

Hyacinte a Františkovi Panna Mária sľúbila, že ich čoskoro vezme do neba. Oni sa naplno snažili využiť čas, aby verne žili posolstvo Panny Márie. Lucia mala ostať na zemi sama ešte dlhší čas, aby šířila úctu k nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Mária ju ubezpečila, že „jej nepoškvrnené Srdce jej bude vždy útočiskom a cestou, ktorá ju privedie k Bohu.“ Aj ona splnila svoju úlohu. Stala sa rehoľnou sestrou a v určenom čase oznámila autoritám Cirkvi tajomstvá, ktoré im zjavila Panna Mária.

Milovaní, v tomto roku si priblížime osobnosti, ktoré sú spojené s Fatimou a pripomenieme si zjavenia Panny Márie a zjavenia anjela, ktoré zjaveniam Božej Matky predchádzali. Fatimské deti nám majú čo povedať i dnes, pretože verne žili posolstvo Panny Márie a robili všetko, o čo ich žiadala: modlili sa, prinášali obety za záchranu hriešnikov, za Svätého Otca, potešovali nepoškvrnené Srdce Panny Márie a Pána Ježiša skrytého v Oltárnej sviatosti. Toto posolstvo je stále aktuálne a Mária žiada aj od nás, aby sme modlitbou a obetami zachraňovali duše a robili zadosťučinenie za hriechy, ktorými sú presväté Srdcia Ježiša a Márie urážané. Prvou osobnosťou, o ktorej si budeme hovoriť, je malý pastierik z Fatimy, František Marto.

**FRANTIŠEK MARTO,
PASTIERIK Z FATIMY,**

KTORÝ POTEŠOVAL SPASITEĽA
(11. JÚNA 1908 – 4. APRÍLA 1919)
LITURGICKÁ SPOMIENKA: 20. FEBRUÁR

Bol synom Manuela Pedro Marto a Olympie de Jesus, ktorí požívali v obci Aljustrel, ktorá patrila do farnosti Fatima veľkú vážnosť. František mal miernu povahu. Pri hrách často ustupoval. Vzdal sa vecí, ak mu niekto niečo zobral. Hral na píšťalku a mal rád vtáčiky. Vyhľadával samotu, aby sa sám modlil. Sľúbil Panna Márii, že sa pomodlí toľko ružencov, koľko len bude chcieť.

Zo všetkého, o čo ich Panna Mária žiadala, najradšej tešil Spasiteľa, ktorý je tak veľmi urážaný a smutný. Keď išiel s Luciou do školy vo Fatime, aj keď už bol chorý, často zostával v kostole, aby tešil „skrytého Spasiteľa“. Spolu s Hyacintou

a Luciou prinášal obety za obrátenie hriešnikov. Keď im Panna Mária povedala, že budú veľa trpieť, povedal, že urobí všetko, čo len bude chcieť, len aby prišiel do neba.

Keď sa ho raz Lucia opýtala: „František, čo ti je milšie: potešovať Spasiteľa alebo obracať hriešnikov, aby žiadna duša neprišla do pekla?“ „Radšej teším Spasiteľa. Nevšimla si si, ako bola Panna Mária posledný mesiac veľmi smutná, keď hovorila, že ľudia už nemajú

urážať Pána Boha, že bol už tak veľmi urážaný? Chcel by som tešiť Spasiteľa, a potom obrátiť hriešnikov, aby ho už neurážali.“

František Marto bol spolu s Hyacintou v roku 2000 svätým pápežom Jánom Pavlom II. vyhlásený za blahoslaveného a v roku 2017 Svätým Otcom Františkom za svätého.

BOŽIE SLOVO

Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa! Neurobíš si modlu ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, ani toho, čo je dolu na zemi alebo vo vode pod zemou! (Dt 5, 6-8).

„Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie?“ On mu povedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svoju myslou! To je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci“ (Mt 22, 36- 40).

HLAVNÁ MYŠLIENKA

„Všetko, čo môžete, prinášajte ako obeť zmierenia za hriechy, ktoré Boha urážajú, a ako prosbu za obrátenie hriešnikov.“

MODLITBA

Môj Bože, verím v teba, klaniam sa ti, dúfam v teba a milujem ťa. Prosím o odpustenie pre tých, čo v teba neveria, tebe sa neklaňajú, v teba nedúfajú a teba nemilujú.

(Modlitba anjela pokoja)

ÚVAHA:

Františkova povaha

František vôbec nevyzeral na to, že je bratom Hyacinty; nepodobal sa jej ani črtami tváre, ani cvičením sa v cnostiach. Nebol náladový a živý ako ona. Naopak, mal miernu a poddajnú povahu. Keď pri hrách vyhral a niekto chcel vziať jeho prvenstvo, ustúpil bez odporu: „*Myslíš si, že si vyhral ty? Tak dobre! Mne na tom nezáleží!*“

Jedného dňa prišiel k Lucii s vreckovkou, na ktorej bola vyobrazená Panna Mária z Nazareta. Ktosi mu ju práve priniesol. Ukazoval ju s veľkou radosťou a všetky deti ju prišli obdivovať. Vreckovka kolovala z ruky do ruky, no o chvíľu zmizla. Lucia ju objavila vo vrecku jedného chlapca. Chcela mu ju zobrať, ale on tvrdil, že patrí jemu, že mu ju tiež niekto priniesol. Vtedy prišiel František, aby hádku ukončil a povedal: „*Nechaj ho! Čo na tej vreckovke záleží?*“

Milovaní, aké rôzne povahy máme? A predsa, Bohu najviac záleží na čistote a otvorenosti srdca, aby nás mohol použiť pre svoj plán. Pán Boh pripravil pre každého jedného z nás plán. Závisí na mne, či ho naplním, a či sa pre tento Boží plán so mnou otvorím, ako to urobili fatimské deti.

Keď deti boli na kopcoch, Františkovou najmilšou zábavou bolo sadnúť si na najvyššiu skalú a hrať na píšťalu alebo spievať. Hier sa zúčastnil zakaždým, keď ho k tomu vyzvali; niekedy však nemal veľkú chuť a povedal: „*No dobre, idem. Ale aj tak viem, že prehrám.*“

Z Františkovej povahy vidíme, že už ako chlapec hľadal vo svojom nevinnom srdci niečo viac ako je úspech a výhra. Možno ani sám nevedel, čo je to. A predsa, neskôr v živote

našiel veci, o ktoré bojoval, pretože boli dôležité: boj o lásku k Spasiteľovi a o záchranu hriešnikov. Modlitbu pri zjavení anjela sa naučil od sestry a Lucie, on sám ho nepočul.

Keď nastala tma, deti ráтали opreteký hviezdy. Na jasnej nočnej oblohe s nadšením zvykli pozorovať mesiac a nespočetné hviezdy. Pre nich to boli lampy, ktoré na nebeskej oblohe zapalovali anjeli. Slnko bolo lampou Spasiteľovou a mesiac lampou Madony. Hyacinta často hovorievala: *„Lampa Madony sa mi páči viac ako Spasiteľova, lebo nepáli a neoslepuje.“* František oponoval: *„Ale nie, Hyacinta, žiadna lampa nie je taká pekná, ako Spasiteľova.“* *Nemohol sa nasýtiť obdivovaním slnečných lúčov, keď sa vždy večerami odzrkadľovali v oknách domov, alebo keď nespočetnými zábleskami rozliali svoje svetlo na rannú rosu.*

Aj tu vidíme, ako tieto deti mali zmysel pre krásu, pre všetko, čo Boh stvoril. František mal rád slnko. Pripomínalo mu Spasiteľa, ktorého mal tak veľmi rád, potešoval ho, keď sa modlil a trávil s ním čas, obetami prinášal zadost'účinenie za urážky za tých, ktorí ho urážali. Ak deti videli toľkú Božiu krásu v stvorených veciach, o čo viac boli otvorené pre Boha samotného, pre lásku najsvätejších Srdc Ježiša a Márie.

Láska je vynaliezavá

Zjaveniu Panny Márie predchádzali viaceré zjavenia anjela. Mali deti pripraviť na plány milosrdenstva, ktoré mali s nimi Ježišovo a Máriino srdce.

Keď Lucia dovŕšila ôsmy rok, matka usúdila, že nadišiel čas prideliť jej nejakú stálejšiu prácu. Oznamila to svojim malým priateľom: *„Už sa nemôžeme spolu hrať, odteraz mám na starosti ovečky.“* Hyacinta a František sa obrátili

s prosbou na matku, aby dovolila pást' ovce aj im. Pani Olympia nakoniec privolila.

Život v prírode bol nádherný. Hyacinta si obľúbila hru s ozvenou. Rada liezla na skaly, odkiaľ postupne kričala všetky mená, ktoré jej prišli na myseľ. Najlepšiu ozvenu dávalo meno „Mária“. Často volala: „Ave, Maria.“

Milovaní, život v prírode nám viac otvára oči pre Boha. Vnímaním krásy sa naša duša rozjasní pre niečo veľké a vznešené. Boh je nám blízko. Tak to bolo aj s našimi pastierikmi. Ich čisté a nevinné srdcia boli blízke Bohu, a čas strávený v prírode ich od neho nevzd'aloval.

Podľa pokynov rodičov sa mali deti každý deň pomodliť ruženec. Niekedy im však neostal čas na hry. Nakoniec našli riešenie ako nevynechať ruženec i hrať sa. Vzali ružence do rúk a pekne sa prežehnali. Pri prvej perle jedno z detí povedalo len dve slová. „Ave, Maria“, ostatné pri nasledujúcej perle odpovedali to isté. Pri veľkej perle sa všetci traja pomodlili „Otčenáš“. Trvalo to dve minúty.

Sme vynaliezaví v láske? Pán Boh prijal aj takúto modlitbu, hoci neskôr ich bude viesť k dôslednejšej modlitbe a naučí ich obetovať sa za iných.

Počiatkové nejasné zjavenie anjela

Celkom počiatkové, nie celkom jasné zjavenie anjela, mala Lucia s tromi kamarátkami na vrchu Cabeco.

K zjaveniu došlo v roku 1915. Keď sa Lucia s tromi kamarátkami Teréziou Matiasovou a sestrou Maria Rose Matiasovou a Máriou Justínovou z dediny Casa Velha – na južnom svahu Cabeco modlila ruženec, spozorovali nad hájom niečo ako mráčik, belší ako sneh. Bolo to priesvitné a malo to

ľudskú podobu. Toto zjavenie anjela nebolo ešte celkom jasné, a zopakovalo sa ešte dvakrát.

Pri prvom zjavení, pri ktorom už boli Hyacinta a František, ich anjel naučil modlitbu. V nasledujúcom druhom zjavení im anjel oznámil, že Ježišovo Máriino srdce má s nimi plány milosrdenstva.

Prvé zjavenie anjela

Neskôr sa udalosť opakovala, ale už omnoho konkrétnejšie a výraznejšie.

František s Hyacintou hnali ovce na pašu, a tak boli opäť celý deň spolu so svojou najmilšou priateľkou Luciou. Bolo to na jar roku 1916, keď sa im prvýkrát zjavil anjel na Cova da Iria.

Deti hľadali chránené miesto na svahu, obedovali a modlili sa, keď potom spozorovali o kúsok ďalej nad stromami smerom k východu svetlo belšie ako sneh v podobe mladíka žiarivejšieho než krištál' prežiarený slnečným svetlom.

Keď prišiel k nim, povedal: „*Nebojte sa, som anjel pokoja! Modlite sa so mnou!*“ Pokľakol a sklonil čelo až na zem. Vedení nadprirodzeným pokynom deti urobili to isté a opakovali slová, ktoré ho počuli hovoriť:

„Môj Bože, verím v teba, klaniam sa ti, dúfam v teba a milujem ťa. Prosím o odpustenie pre tých, čo v teba neveria, tebe sa neklaňajú, v teba nedúfajú a teba nemilujú.“

Keď to deti trikrát opakovali, anjel vstal a povedal: „*Takto sa modlite: Ježišove a Máriine Srdce vyslyší vaše prosby.*“ Deti stále opakovali túto modlitbu. Cítili Božiu prítomnosť tak silne a hlboko, že sa neodvažovali prehovoriť.

Čo vyjadruje táto modlitba anjela? Je vyjadrením viery, nádeje a lásky voči Bohu s prosbou o odpustenie pre tých, ktorí tieto božské čnosti nemajú a neklaňajú sa Bohu, pretože ho nepoznajú alebo sa od neho vzdialili.

Františkove dojmy zo zjavení a väzenie Qurém

Lucia a Hyacinta hovorili Františkovi všetko, čo im Panna Mária povedala. On sám ju nepočul. Bol šťastný a radoval sa z prísľubu, že príde do neba, ak sa pomodlí veľa ružencov. Skrížil si ruky na hrudi a zvolal: „Ach, Panna Mária! Budem sa modliť toľko ružencov, koľko len budeš chcieť!“ Od tej chvíle sa začal od dievčat vzdávať, akoby sa išiel prechádzať. Keď na neho volali a pýtali sa ho, čo robí, zdvihol ruku a ukázal ruženec.

Jedného dňa povedal Lucii: „Mal som veľkú radosť, keď som videl anjela, ale oveľa radšej som videl Pannu Máriu. A najväčšiu radosť som mal, keď som videl Spasiteľa vo svetle, ktoré na nás Panna Mária zoslala. Mám Pána Boha tak rád! Ale on je smutný kvôli toľkým hriechom! Nesmieme sa dopustiť žiadneho hriechu.“

Ako detské nevinné srdcia dokážu vnímať bolesť iných! Môžeme to vidieť aj na malých deťoch, ako sa dokážu vcítiť do toho, čo my dospelí prežívame. Boh chce, aby sme im v tomto boli podobní. Ved' sa máme radovať s radujúcimi a plakať s plačúcimi (porov. Rim 12, 15). Ale vcítiť sa do bolesti Spasiteľa, ktorý je smutný, keď vidí, že mnohé duše idú do zatratenia, pretože sa nikto za nich nemodlí a nevyprosí im milosť, je mimoriadne. Srdce dieťaťa chce potešiť Spasiteľa.

Keď Lucia jedného dňa prejavila neľúbosť nad tým, že ju doma i vonku začali prenasledovať, snažil sa ju František povzbudiť: „Nič si z toho nerob! Či nám Panna Mária

nepovedala, že budeme veľa trpieť, aby sme potešili nášho Pána a jej nepoškvrnené Srdce za toľko hriechov, ktoré ich zraňujú. Sú takí smutní! Mali by sme byť radi, že ich môžeme svojím utrpením potešiť.“

Deti nás učia tajomstvu utrpenia. Ak prijmeme utrpenie s láskou a naučíme sa ho obetovať, dáme mu zmysel. Môžeme potešovať Boha a zachraňovať duše. A toto nás učia fatimské deti, ktoré robili presne to, čo ich naučil anjel a k čomu ich viedla Panna Mária. Žili to, čo počuli, a stali sa tak pre nás svedkami viery. Svojím životom poukázali na pravdivosť zjavení a posolstiev, ktoré dostali od Panny Márie.

Deti sa kvôli zjaveniam dostali do väzenia. František bol vo väzení statočný a snažil sa dodávať odvahu Hyacinte, keď jej bolo najviac clivo. Keď sa deti vo väzení modlili ruženec, zbadal, ako si jeden väzeň klákol s čiapkou na hlave. Šiel k nemu a povedal: „*Ak sa chcete modliť, tak si zložte čiapku.*“ Muž si bez protestu zložil čiapku a František ju položil na lavicu. Zatiaľ čo Hyacintu vypočúvali, povedal s úplným pokojom a radosťou: „*Ak nás naozaj zabijú, ako hovoria, budeme onedlho v nebi. Bože daj, aby sa Hyacinta nezľakla! Pomodlím sa za ňu Zdravas, Mária.*“

Milovaní, aké hrdinstvo preukazujú tieto malé deti! Neboja sa, hoci sa im vyhrážajú smrťou. Modlia sa a majú vieru v silu modlitby. František dokázal upozorniť väzňa na to, že je úctivé dať si dolu čiapku pri modlitbe.

Bývalý prefekt Kongregácie pre kauzy svätých, kardinál José Saraiva Martins, v rozhovore pre taliansky časopis Don Orione Oggi sa vyjadril: „*Pozorne som sledoval udalosti spojené s pastierikmi a som presvedčený, že je historicky nesprávne tvrdiť, že deti nemôžu praktizovať čnosti hrdinským spôsobom. Pozrime sa na to, čo sa stalo Hyacinte a Františkovi.*

Slobodomurári, ktorí mali v Portugalsku v tom čase veľký vplyv, navrhli oklamať tieto deti a prinútiť ich povedať, že ich výpovede nie sú pravdivé, ale sú iba výplodom ich fantázie. Aby presvedčili Hyacintu a Františka, oddelili ich od Lucie a povedali im: ‚Musíte povedať, že zjavenia Panny Márie sú falošné, že je to váš výmysel! Ak to nepoviete, urobíme vám to isté, čo sme urobili Lucii: zabil sme ju hodiac do vriaceho oleja.‘ Deti odpovedali: ‚Môžete s nami urobiť, čo len chcete, ale my nemôžeme klamať. My sme Pannu Máriu videli.‘

Chcel by som vedieť, koľko dospelých by preukázalo rovnaké hrdinstvo. Toto je hrdinstvo a je správne, aby deti viedlo k blahorečeniu a potom k svätorečeniu. Pastierikovia uprednostnili pravdu a smrť, než by povedali klamstvo“ (Svetový apoštolát Fatimy na Slovensku, Lampa, ktorú rozsvietil sám Boh).

Keď sa Hyacinte vo väzení cnelo za mamičkou a za domovom, snažil sa ju František povzbudiť a hovoril: „Čo, ak už mamičku nikdy neuvidíme! Obetujeme to za obrátenie hriešnikov.“

Vidíme, ako nás tieto deti učia ako prežívať utrpenie. Nevzdávali sa, aj takéto chvíle plné obáv a utrpenia premenili na obetu. Obetu, ktorá i dnes prináša ovocie, pretože neustále z nej môžeme čerpať. Pozerajúc sa na ich život, môžeme i my kráčať podobne, premieňať mnohé naše utrpenia ich obetovaním, na záchranu nesmrteľných duší.

Druhé zjavenie anjela

Druhé zjavenie sa uskutočnilo v lete počas veľkých horúčav roku 1916, keď deti zaháňali stádo domov už dopoludnia a vyháňali ho znovu večer. Hodiny poludňajšieho odpočinku trávili v tieni stromov, ktoré obklopovali studňu

v záhrade Luciiných rodičov. Zrazu videli pred sebou toho istého anjela.

Anjel sa ich spýtal: **„Čo robíte? Modlite sa! Veľa sa modlite! Ježišovo a Máriino srdce má s vami plány milosrdenstva. Prinášajte Pánu Bohu neustále modlitby a obety.“**

„Ako máme prinášať obety?“, spýtala sa Lucia.

„Všetko, čo môžete, prinášajte ako obeť zmierenia za hriechy, ktoré Boha urážajú, a ako prosbu za obrátenie hriešnikov. Dosiahnete tak mier pre svoju vlasť. Ja som anjel strážny, anjel Portugalska. Predovšetkým prijímajte pokorne utrpenia, ktoré Pán na vás zošle.“

„Tieto slová anjela,“ hovorí Lucia, **„sa nám vryli do duše ako svetlo, v ktorom sme poznali, kto je Boh, ako nás miluje a ako chce byť milovaný; poznali sme hodnotu obety, a to, ako je mu milá a ako skrze obety obracia hriešnikov. Preto sme od tejto chvíle začali obetovať Pánu Bohu všetko, čo nás ťažilo. Nehľadali sme však iné umŕtvovanie a pokánie ako to, že sme sklonení kzemi opakovali celé hodiny modlitbu, ktorú nás naučil anjel.“**

Milovaní, toto druhé zjavenie anjela má čo povedať nám všetkým. Anjel povedal deťom: **„Všetko, čo môžete prinášajte ako obeť zmierenia a za obrátenie hriešnikov.“** Aj v tomto prípade sú nám malí pastieri, ktorí poslúchli anjela a napodobňovali ho, keď sklonení kzemi celé hodiny opakovali modlitbu, ktorú ich naučil, vzorom. **„Prijímajte pokorne utrpenia, ktoré Pán na vás zošle.“** Toto môžeme robiť všetci: prijímať utrpenia, od ktorých nie je nikto uchránený, a priniest' ich ako obeť Bohu. Ak s láskou prijímame utrpenie akéhokoľvek druhu, môžeme ho priniest' ako zmiernu obeť

Bohu a skrze túto obeť Boh môže obrátiť hriešnikov, ľudí z nášho okolia, ktorí sa od Boha vzdialili, našich blízkych. Preto má význam každé utrpenie, každá choroba, ktoré sme s láskou obetovali Pánu Bohu a neostane ním nepovšimnuté.

František sa pripájal ku všetkým obeťám, miloval samotu

Po zjaveniach Panny Márie sa deti modlili a prinášali obeť za obrátenie hriešnikov. Modlili sa celý ruženec, nie iba „skráteneý“, ako predtým.

Ale ako prinášať obeť? To bola vážna otázka presahujúca ich asketické vedomosti.

„Už to mám!“ skríkol konečne František: „Dáme svoj olovrant ovečkám, a tak prinesieme obeť. Dnes sa zriekneme chleba.“ Ako povedali, tak i urobili! To bol ich prvý pôst po zjavení.

František bol pokojnejší a zdá sa, že mal chladnejší temperament ako sestra, aj on bol z pohľadu na peklo otrasený. V ňom však prevládol dojem, ktorý deti tri razy poznali, keď sa videli ponorené do nekonečného Božieho svetla.

Často sa k nemu vracal slovami: „Horeli sme vo svetle, v ktorom je Boh, a predsa sme nezohoreli. Aký úžasný je Boh! To nie je možné ani vypovedať. Ako ma to bolí, že on bol taký smutný. Keby som ho len mohol potešiť!“ Tešiť Boha v jeho smútku pre hriechy sveta bola Františkova najutkvelejšia myšlienka.

Keď bol už chorý, raz sa vyznal: „Bude Spasiteľ vždy taký smutný? Mňa to bolí, že je zarmútený. Prinesiem mu toľko obeť, koľko len budem vládvať. Odteraz sa nebudem strániť návštev, aby som aj takto priniesol obeť.“

Milovaní, deti prinášali obety, tak ako ich k tomu povzbudzoval anjel a Panna Mária. Boli vynaliezaví v prinášaní obiet. Obetou sa niečoho zriekli, alebo sa snažili premáhať. Svoju úlohu, ktorú im zveril Boh cez anjela a Božiu Matku, brali veľmi zodpovedne. Nechceli premárniť žiadnu možnosť na obetu. Je krásne, ako Boh mohol konať cez tieto malé deti. Kiež by sme aj my takto dokázali odpovedať na Božie volanie. Často sa stávalo, že svojho olovrantu sa zriekli v prospech chudobnej rodiny. Keď dostali nejaké chutné ovocie alebo inú pochúťku, poslúžilo im to, ako príležitosť k obetám.

František sa nielen spolupodieľal na obetách, ktoré navrhli dievčatá, ale pripájajal k nim aj nové.

Raz im Luciina krstná mama priniesla jablčnú šťavu. Pohár položila pred Františka, ten ho posunul ďalej. „*Pite najprv vy!*“ Medzitým sa vytratil. Aj keď na neho viackrát volali, neozýval sa.

Neskôr povedal: „*Keď som zobral pohár do ruky, prišla mi na um myšlienka, že by som mohol priniesť obetu a potešiť Spasiteľa, preto som zmizol.*“

Obety detí občas hraničili s hrdinstvom. Deti prinášali ako obetu smäď počas najhorúcejšieho leta, keď pásli ovce. Domov sa mali vrátiť neskôr, obed a olovrant odovzdali „malým priateľom“, ktorých stretli. Viac ako hladom boli trýznené smädom. Spočiatku tento nedostatok obetovali za obrátenie hriešnikov. Keď to už ďalej nevydržali, Lucia navrhla, že zájde do susednej obce a donesie trocha vody. Dobrá starenka jej dala plný krčah vody aj kúsok chleba. Keď sa chcela podeliť so súrodencami odmietli, a priniesli to ako obetu za obrátenie hriešnikov. Nakoniec všetku vodu vyliali do jamky, aby sa mohli trocha napiť ovečky. Hrdinstvo tohto dňa ešte prekonali. Pretože už okúsili utrpenie, ktoré prináša smäď, stalo sa

pravidlom, že i celý týždeň si nebrali nič na pitie, prinášali obeť, ktorú vtedy v páliacej horúčave vyskúšali.

František miloval samotu a modlitbu.

František bol málovravný; aby sa mohol modliť a prinášať obeť, schovával sa pred Hyacintou a pred Luciou. Často ho prekvapili za múrikom alebo za kríkom, kde sa potajomky schoval; tam kláčal a ako hovorieval, myslel na nášho Pána, ako je smutný pre mnohé hriechy.

Keď chodili do školy, hovoril niekedy Lucii, keď prišli do Fatimy: „Počuj, ty chod' do školy a ja zostanem tu v kostole pri skrytom Ježišovi. Je zbytočné, aby som sa učil čítať, ved' čoskoro pôjdem do neba. Keď sa budeš vracat', tak ma zavolaj.“

Zotrávať so svojím Bohom, tešiť nášho Spasiteľa, nachádzať Boha v samote, to sú úlohy aj pre nás. Aj nás Boh cez tohto malého chlapca pozýva k obete a zmieru najsvätejších Srdc Ježiša a Márie.

František ochorel na španielsku chrípku. Jedného dňa, keď už bol ťažko chorý, cestou na Cova da Iria v zákrute kúsok za Aljustrelom, boli deti prekvapené skupinou ľudí, ktorí ich zastavili a vyzdvihli na múrik, aby ich bolo lepšie vidieť a počuť. František sa tam postaviť nedal, akoby sa bál, že spadne. Potom sa pomaly vzdialil a oprel sa o starú stenu oproti. Jedna žena a jeden mladík si klákli pred ním a žiadali ho, aby vyprosil od Panny Márie uzdravenie pre otca a pre mladíka milosť, aby nemusel ísť na vojnu (bola to matka a syn). František si tiež klákol, zložil čiapku a pýtal sa, či sa s ním chcú pomodliť ruženec. Povedali, že áno. O chvíľu si všetci ľudia okolo tiež klákli a modlili sa. Potom odišli. Táto žena sa niekoľkokrát vrátila, sprevádzaná nielen synom, ale aj mužom, ktorý bol už zdravý (Boli z farnosti S. Mamede a volali sa Casaleiros).

Počas choroby bol František stále veselý a spokojný. Pred svätou spoved'ou prosil Luciu a Hyacintu, aby mu, pripomenuli hriechy. Bol veľmi šťastný, keď prijal Pána Ježiša. Bola už noc, keď sa s ním Lucia rozlúčila, na druhý deň ráno zomrel.

Výzvy fatimského posolstva

Osemdesiat rokov po prvých zjaveniach, 25. marca 1997, sestra Lucia dokončila obsiahly text, ktorý v roku 2001, pod názvom *Výzvy fatimského posolstva*, publikovalo vaticánske vydavateľstvo. Sústredila svoju pozornosť na dvadsať tém, požiadaviek vyvodených zo slov anjela Portugalska a Ružencovej Panny Márie. Samotná rehoľníčka vysvetľuje, „že aj keď sú nadprirodzené zjavenia zvyčajne sprevádzané špeciálnou milosťou, ktorá objasňuje ich zmysel, v danej chvíli si tri jednoduché deti mohli sotva uvedomovať celý dosah a zmysel fatimských zjavení tak, ako sme schopní chápať a odovzdávať ho dušiam dnes,“ a že „až o mnoho rokov neskôr som bola schopná čítať Sväté písmo a len vtedy sa mi odhalil najhlbší zmysel posolstva a jeho vzťah k Božiemu slovu.“

Prvé dve výzvy fatimského posolstva:

1. Môj Bože, verím. Viera je základom celého duchovného života. Jej prostredníctvom veríme v existenciu Boha, v jeho moc, múdrosť, milosrdenstvo, vykupiteľské dielo, odpustenie a otcovskú lásku. Jej prostredníctvom veríme v Božiu Cirkev ustanovenú Ježišom Kristom a v náuku viery, ktorú nám hlása a skrze ktorú budeme spasení. Svetlo viery usmerňuje naše kroky, sprevádza nás po úzkej ceste, ktorá vedie do neba. Prostredníctvom viery vidíme v našich bratoch a sestrách Krista, milujeme ich, slúžime im a pomáhame im, keď to potrebujú. A napokon prostredníctvom viery získavame istotu o prítomnosti Boha v nás; istotu, že sa vždy nachádzame pred Božím pohľadom.

2. Klaniam sa. Fatimské posolstvo upriamuje v tomto bode našu pozornosť na prvé Božie prikázanie: „Ja som Pán, tvoj Boh.“ Týmto prikázanim nám Boh nariaduje, aby sme sa klaňali jemu, pretože iba on je hoden toho, aby sa mu klaňali všetky jeho stvorenia. Klaňanie sa Bohu je teda povinnosťou a príkazom, ktorý nám Pán uložil z lásky, aby nás mohol obdarovať, a dal nám príležitosť tešiť sa z jeho dobrodení. Adorácia splýva v jedno s láskou a vd'ačnosťou, pretože od nikoho sme nedostali toľko, ako od Boha. Naša adorácia mám byť spevom dokonalej chvály Bohu, pretože nás miloval ešte predtým, než sme začali existovať, a pohnutý tou istou láskou nás povolal k bytiu.

ROZHOVOR S MATKOU

DRAHÁ MATKA MÁRIA,

aké vzácne sú pre teba fatimské deti?

MILOVANÍ,

tieto malé deti milovali Pána Boha. Priniesli veľa obetí a mnohé z nich ani nepoznáte, z lásky k nášmu Bohu. František zvlášť miloval Spasiteľa, tešil ho, a tým potešoval aj moje nepoškvrnené Srdce. Bol mojou radosťou.

DRAHÁ MATKA MÁRIA,

d'akujeme ti, že si sa cez tieto malé deti prihovorila aj nám a neustále sa nám prihováraš cez fatimské posolstvá.

SPYTOVANIE SVEDOMIA

- 1. Hľadám Boha vo svojom srdci?**
- 2. Mám Boha na prvom mieste vo svojom živote, alebo je to niečo iné (úspech...)?**

- 3. Nachádzam v stvorených veciach krásu Stvoriteľa?**
- 4. Verím v Boha, klaniam sa mu, dúfam v neho a milujem ho?**
- 5. Teším Spasiteľa, ako to robil sv. František Marto?**
- 6. Viem, že hriechom urážam Boha a spôsobujem, že je smutný?**
- 7. Učím sa obetovať svoje utrpenie za odčinene urážok voči najsvätejším Srdciam Ježiša a Márie?**
- 8. Obetujem utrpenie za obrátenie hriešnikov?**
- 9. Nehanbím sa upozorniť blížneho, ak sa jedná o úctu k Bohu?**
- 10. Obetujem Bohu všetko, čo môžem, všetky utrpenia, ktoré Boh na mňa zosiela?**

PREDAVZATIE

Pomodlím sa posvätný ruženec za obrátenie hriešnikov.

MODLITBA

**Mária, Matka moja, zasväcujem sa
Tvojmu Nepoškvrnenému Srdcu v živote i v smrti,
aby ma chránilo od každej záhuby duše i tela.
Viem, Matka, že tých, ktorých ochraňuješ,
sú v bezpečí, a preto sa odovzdávam tvojmu Srdcu
s úplnou dôverou pre čas i pre večnosť. Amen.**

(zasväcujúca modlitba k Panne Márii členov RN)

Použitá literatúra:

**L. Gonzaga da Fonseca, *Fatima Mária hovorí k svetu*
L. Kondor, SVD, J. M. Alonso, CMF, *Spomienky sestry Lucie*
Sestra Lucia, *Výzvy Fatimského posolstva***

***Vydáva: Rodina Nepoškrnenej
Spracovala: sr. M. Jaroslava
Objednávky prijímame na adrese:
Rodina Nepoškrnenej, 038 31 Vrúcko 190 t.č. 043/4933741, e-mail:
rodinaneposkrnenej@gmail.com***